

Article Information

Article Type: Research Article

This article was checked by iThenticate.

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17121/ressjournal.3543>

ArticleHistory:

Received

04/04/2024

Accept

23/05/2024

**Available
online**

24/05/2024

INVESTIGATION OF THE EXPECTATION STATUS OF MUSIC TEACHER CANDIDATES REGARDING UNDERGRADUATE PIANO EDUCATION

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ LİSANS PİYANO EĞİTİMİNE
İLİŞKİN BEKLENTİ DURUMLARININ İNCELENMESİ¹

Sevim Nur BAŞARIR²
Feyza SÖNMEZÖZ³

Abstract

This study aimed to investigate the expectation status of music teacher candidates regarding undergraduate piano education. The main purpose of the study was determined as the investigation of the learning outcomes obtained from piano education included in "the Higher Education Council 2018 Music Teaching Undergraduate Program" from the perspective of the expectations of music teacher candidates in the process of training music teachers. The study is important in terms of evaluating the process of training music teachers in relation to the determination of the expectation status of music teacher candidates regarding piano education given in institutions that train music teachers. The study was conducted at Çanakkale Onsekiz Mart University, Bursa Uludag University, Balıkesir University, and Trakya University in the 2022/2023 academic year and 2023/2024 academic year. Ethical approval for the study was obtained from the Ethics Committee of T.R. Çanakkale Onsekiz Mart University Rectorate, Institute of Graduate Education with the decision dated 20.10.2022 and numbered 17/62. The sample group of the study, in which the "descriptive method" was used to determine the expectation status of music teacher candidates regarding undergraduate piano education, consisted of 80 music teacher candidates studying in the 1st, 2nd, 3rd, and 4th years in institutions that train music teachers. In the study, it was determined that the expectation level regarding the piano education given during undergraduate education was high in terms of acquiring adequate and required technical knowledge and skills in the process of training music teachers and that the piano course included in

¹ Bu çalışma Sevim Nur BAŞARIR tarafından yazılan Prof. Dr. Feyza SÖNMEZÖZ danışmanlığında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde yürütülen yüksek lisans tezinin bir kısmından üretilmiştir

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, sevimmurozbekci@gmail.com. - ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9272-9047>

³ Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, feyzasonmezo@gmail.com. ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4388-5200>

the "Council of Higher Education 2018 Music Teaching Undergraduate Program" was found to be insufficient by music teacher candidates in terms of weekly course hours and total annual course hours. It was also determined that the expectations of the music teacher candidates from piano education were high in terms of the provision of sufficient equipment in training music teachers.

Keywords: Expectation, Music, Music Education, Piano, Piano Education.

Özet

Bu araştırmada müzik öğretmeni adaylarının lisans piyano eğitimine ilişkin beklenti durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma müzik öğretmeni yetiştirme süreci açısından "Yüksek Öğretim Kurulu 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı" içerisinde yer alan piyano eğitiminden elde edilen kazanımların müzik öğretmeni adaylarının beklentileri doğrultusunda incelenmesi araştırmanın en önemli amacını oluşturmaktadır. Araştırma müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen piyano eğitiminin müzik öğretmeni adaylarının beklenti durumlarının belirlenmesine bağlı olarak müzik öğretmeni yetiştirme sürecinin değerlendirilmesi bakımından önemlidir. Araştırma 2022/2023 eğitim öğretim yılı ile 2023/2024 eğitim öğretim yılları içerisinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi'nde yürütülmüştür. Araştırma için T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu'nun 20.10.2022 tarih ve 17/62 sayılı kararı ile etik onay belgesi alınmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının lisans piyano eğitimine ilişkin beklenti durumlarının tespit edilmesine yönelik olarak "betimsel yöntem" kullanılan araştırmanın örneklem grubunu müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda 1., 2., 3. ve 4.sınıflarda öğrenim görmekte olan 80 MÖA oluşturmaktadır. Araştırmada lisans eğitimi süresince verilen piyano eğitiminin müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde yeterli ve gerekli olan teknik bilgi ve donanımın kazandırılması bakımından beklenti düzeyinin yüksek olduğu, buna göre "Yüksek Öğretim Kurulu 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı"nda yer alan piyano dersinin haftalık ders saati ve yıllık süre bakımından müzik öğretmeni adayları tarafından yetersiz bulunduğu ve ayrıca müzik öğretmeni yetiştirmede yeterli donanımın sağlanması bakımından piyano eğitiminden beklentilerin yüksek olduğu sonuçları elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beklenti, Müzik, Müzik Eğitimi, Piyano, Piyano Eğitimi.

GİRİŞ

Musiki Muallim Mektebi'nin kurulmasından günümüze kadar gelen müzik öğretmenliği yetiştirme sürecinde pek çok farklı program yapılmış, denenmiş ve uygulanmıştır. Piyano eğitimi bu programların her birinde kendine yer bulmuş ve önem görmüştür. Jelen'e göre (2013) piyano, "Müzik öğretmenliğinde etkili eğitim gerçekleştirebilmek amacıyla, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yetişen öğretmen adaylarına öğretilen en temel çalgıdır". Yönetken'e göre (2001), piyano çalgısı, bir müzik öğretmeni çalgısı olarak sabit perdeli olması, entonasyon zorluğu ya da bozukluğu söz konusu olmaması, ses sınırlarının genişliği ve armonik polifonik karaktere sahip olması, hem çok sesli kulak eğitimine en uygun çalgı, hem de armonik açıdan ideal bir eşlik çalgısı olması nedeniyle müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı çalgıdır. Sönmezöz (2006), piyano çalgısının işlevselliğini "Piyanonun çok seslilik özelliği, okul şarkılarının öğretimini daha zevkli ve etkili hale getireceği gibi, müzik öğretmeni için de daha kısa sürede daha iyi bir eğitim olanağı sağlaması nedeniyle de diğer çalgılara göre öncelik taşımaktadır" şeklinde tanımlamıştır. MÖA'larının öğrenim gördüğü dört yıl süre içerisinde aldığı piyano eğitimi, bu çalgıya olan yaklaşımı ve özeni mesleki yaşantılarını doğrudan etkileyeceği yapılan araştırmalar doğrultusunda söylenebilir. Sadece güncel programda değil geçmişten günümüze uygulanan tüm programlarda piyano dersi ve ders içeriklerinin, derse ayrılan sürenin ve işlevinin tartışıldığı görülmüştür. Tuğcular (1992) araştırmasına göre, "1982-1990 yılları arasında dört yıllık yüksek eğitim olarak mezun olan müzik öğretmenlerine uygulanan anketin değerlendirilmesi

sonucu; aldıkları çalgı eğitiminin, mesleklerine aynen yansımadağı, yansımada farklılıklar gösterdiği, müzik dersinde bazı çalgılarıyla hiç kullanılmadığı ya da çok az kullanıldığı, eğitimi alınmayan bazı çalgıların kullanıldığı, bu bakımdan verilen çalgı eğitiminin bazı çalgılar dışında yeterince işlevsel olmadığı ortaya çıkmaktadır. Bu durum işlevsel olan çalgıların eğitiminin yeniden gözden geçirilmesi ve daha yeterli eğitim verilir duruma getirilmesini gerekli kılmaktadır” şeklinde belirtmiştir. Tecimer Kasap (2005), müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen piyano eğitimi ile ilgili yaptığı çalışmada “Müzik öğretmenlerinin gerçek müzik öğretim ortamında piyanoyu daha etkili olarak kullanabilmeleri için artistik piyano becerilerinin yanı sıra deşifre yapabilme, eşlik yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, çok seslendirme yapabilme, transpoze edebilme gibi işlevsel piyano becerilerini de kazanarak mezun olmaları kaçınılmazdır” sonucuna ulaşmıştır. Bulut’un 2004 yılında 60 öğretmenle yaptığı çalışmada “Müzik öğretmenlerinin, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda da almış oldukları piyano eğitiminin içeriğini müzik derslerinde kullanma dereceleri” sorusuna 45 öğretmenin Kısmen ya da daha az cevabını verdiği görülmektedir. Bu araştırmalar ışığında önceki programlar incelendiğinde dahi piyano dersi ders programının öğrenciler ve öğretim elemanları tarafından yetersiz bulunduğu görülmektedir. Piyano dersinin MÖA’larının mesleki yaşantılarına katkı sunduğu görülmekle beraber aldıkları piyano eğitiminin kullanılabilirliği tartışılmıştır. Ancak 2018 yılında değişen “YÖK Müzik Öğretmenliği Lisans Programı”nda piyano eğitimi “Temel Piyano 1” ve “Temel Piyano 2” olarak bir yıla düşürülmüş, diğer yarı yıllarda “Bireysel Çalgı Eğitimi” adı altında yerini almıştır. Bunun yanı sıra piyanonun “Armoni ve Eşlikleme” dersi içerisinde de ders aracı olarak kullanıldığı düşünülebilir. Bu da piyano eğitiminin müzik öğretmeni eğitimi açısından son derece sınırlı olduğu ve müzik MÖA’larına yeterli donanımın kazandırılmadığı durumlara yol açmaktadır. Söz konusu programda bireysel çalgı olarak seçilmesi durumunda dahi sekizinci yarıyılıda bireysel çalgı eğitiminin kaldırılması nedeni ile MÖA’larının son yarıyılarında piyano eğitimi almadıkları açıkça görülmektedir. Aynı zamanda bu programda eğitim gören bir MÖA’nın bireysel çalgı olarak seçmediği takdirde diğer üç yıl süresince piyano eğitimi göremeyeceği sonucu da çıkmaktadır. Şahin ve Güven’in 2022 yılında yaptıkları 2006 ve 2018 Lisans Programlarının karşılaştırıldığı çalışmada MÖA’larının öğrenim gördükleri lisans programında bulunan piyano ders saatlerinin yeterli olup olmadığı konusundaki görüşleri sorulduğunda 2006 programıyla eğitim görenlerin çoğunun piyano ders saatini yeterli, 2018 programı ile eğitim görenlerin çoğunun piyano ders saatini yetersiz gördüğü belirtilmiştir. Yine aynı çalışmada katılımcıların piyano dersinin eğitim sürecinin 2018 yılından sonra bir yıla düşürülmesine yönelik değerlendirmeleri incelendiğinde bu değerlendirmeye katılan tüm katılımcıların olumsuz yanıt verdiği görülmüştür. Sönmezöz’ün 2022 yılında yapmış olduğu çalışmada ise öğrencilerin “müzik öğretmeni yetiştirme amacına yönelik olarak en fazla piyano çalgısının gerekli olduğunu, piyano derslerinde en fazla eşlik-korrepetisyon, okul müziği dağarı ve eşliklemesi ile ilgili çalışmaların işlenmesi gerektiğini, yıllık program ve haftalık ders saati açısından piyano derslerine ayrılan sürenin yeterli olmadığı” sonucuna ulaşılmıştır. Konu ile ilgili yapılmış pek çok araştırma incelendiğinde geçmiş programlarda dört yıl süre ile hem piyano eğitimi hem de eşlik eğitimi gören bir MÖA’nın mesleki yaşantısında temel piyano teknikleri kazanımı ve eşlik yapabilme becerileri konusunda zorlandıkları sonuçlarına ulaşıldığı belirlenmiştir. Buna ilişkin olarak günümüzde uygulanmakta olan “YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı”ndaki piyano derslerinin yıl ve hafta açısından süresinin azaltılmasının daha da büyük sorunlara yol açabileceği düşünülmektedir. İncelenen araştırmalar doğrultusunda müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen piyano eğitiminin gerekli teknik ve müzikal beceriyi kazandırmasının yanı sıra müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik olması ve yeterli donanımı

kazandırması, müzikal bilgi ve yeterliliğinin geliştirilmesi, mesleğini sürdürürken yarar sağlaması, diğer alan uygulamalarına ve yine okul müziği dağarını geliştirip bu şarkılara eşlik yapabilmeye gerekli donanımı kazandırıp katkı sağlaması tüm bunların yanında Barok, Klasik, Romantik, Çağdaş ve Türk bestecilerin eserlerinin bulunduğu bir repertuvar kazandırması piyano eğitiminin gereklilikleri arasında görülmektedir. Bu sebeplerden dolayı Müzik Eğitimi Anabilim dallarında öğrenim gören MÖA'larının piyano dersine ilişkin beklentileri ne olduğu araştırmaya değer bir konu olarak görülmüş ve araştırmanın problem cümlesi "Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Piyano Eğitimine İlişkin Beklenti Durumları Nedir?" şeklinde oluşturulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, müzik öğretmeni yetiştirme süreci açısından "YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı" içerisinde yer alan piyano eğitiminden elde edilen kazanımların MÖA'larının beklentileri doğrultusunda incelenmesi hedeflenmiştir. Bu açıdan araştırmanın problem cümlesi, "Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Piyano Eğitimine İlişkin Beklenti Durumları Nedir?" olarak belirlenmiş ve problem cümlesine ilişkin olarak müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan "YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı" çerçevesinde; "Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik beklentileri ne düzeydedir?" sorusuna cevap aramıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, müzik öğretmeni yetiştirme süreci açısından müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen piyano eğitime yönelik olarak MÖA'nın beklenti durumlarının belirlenmesi bakımından önemlidir.

Araştırmanın Sayıltıları

Bu araştırmada;

1. Türkiye'deki YÖK'na bağlı üniversitelerin eğitim fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okutulan piyano dersi programının amaç ve hedeflerine yönelik olarak uygulandığı,
2. Seçilen araştırma yönteminin araştırmanın konusuna uygun olduğu,
3. Veri toplama aracı olarak kullanılan anketin geçerli ve güvenilir olduğu,
4. Ankete verilen yanıtların gerçek durumu yansıttığı sayıltılarından hareket edilmiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. Türkiye'deki YÖK'na bağlı üniversitelerin eğitim fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okutulan lisans programı ile,
2. Türkiye'deki YÖK'na bağlı üniversitelerin eğitim fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okutulan lisans programında yer alan Piyano eğitimi 1, Piyano eğitimi 2 ve Bireysel çalgı dersi (piyano) ders programı ile,
3. Görüşüne başvurulacak MÖA olarak 2022/2023 eğitim öğretim yılı güz yarısında öğrenim görmekte olan ulaşılabilen MÖA ile,
4. Süre olarak yüksek lisans programında yer alan süre ile,

5. Araştırma süresince yapılan literatür incelemesi sonucunda ulaşılabilen kaynaklar ile sınırlı tutulmuştur.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

“Betimsel Yöntem” kullanılan araştırmada, MÖA’larının “YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı” çerçevesinde lisans piyano eğitimine ilişkin beklenti durumlarına ilişkin incelemelerde bulunulmuştur. “Betimsel araştırmalar, olayı olduğu gibi araştırmaya ve var olan durumu belirlemeye çalışan araştırmalardır. Bu tür araştırmalarda, ele alınan olaylar ve durumlar ayrıntılı bir şekilde araştırılmakta, daha önceki olaylar ve durumlarla ilişkisi incelenerek, “Ne” oldukları betimlenmeye çalışılmaktadır.” (Karakaya, 2014: 59)

Çalışma Grubu

Araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Bursa Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Trakya Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2022/2023 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu söz konusu üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim görmekte olan 80 MÖA oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan MÖA’larının tanımlayan özelliklere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir. Bireysel çalgı türü olarak tüm katılımcılar arasında yaylı çalgıların %27,5 (n=22) oranında olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu yaylı çalgıların kendi içinde keman, viyola ve viyolonsel şeklinde ayrıldığı dikkate alındığında MÖA’larının yaylı çalgılar oranlarının düşük olabileceği değerlendirilmiştir. Buna bağlı olarak bireysel çalgı türü açısından piyano çalgısının %27,5 (n=22) oranında olduğu ve böylece tüm diğer çalgı ve çalgı grupları arasında en yüksek değere sahip olduğu görülmüştür. Buna göre araştırmada konu edilen bireysel çalgılar arasında piyanonun %27,5 oranla diğer çalgılara göre en fazla yer alan bireysel çalgı olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle tüm katılımcıların ¼’ünden fazlasının bireysel çalgı türü olarak piyano çalgısını çaldıkları söylenebilir.

Müzik Öğretmeni Adaylarını Tanımlayan Özellikler

Tablo 1. Müzik öğretmeni adaylarının tanımlayıcı özelliklerine ilişkin tablo (n=80)

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Kadın	48	60,0
	Erkek	32	40,0
Mezun olunan lise türü	Anadolu lisesi	43	53,8
	Güzel sanatlar lisesi	24	30,0
	Diğer liseler	13	16,3
Lisans başlama tarihi	2020 ve öncesi	27	33,8
	2021	17	21,3
	2022	36	45,0
Sınıf	1.sınıf	39	48,8
	2.sınıf	19	23,8
	3.sınıf	15	18,8
	4.sınıf	7	8,8
	Telli çalgılar	17	21,3
Bireysel çalgı türü	Yaylı çalgılar	22	27,5
	Piyano	22	27,5
	Diğer	19	23,8

Araştırmaya katılanların tanımlayıcı özelliklerine göre dağılım Tablo 1’de ayrıntılı şekilde yer almıştır. Katılımcıların %60’ının kadın, %40’ının erkek, %53,8’inin Anadolu Lisesi, %30,0’inin Güzel Sanatlar Lisesi, %16,3’ünün ise diğer liselerden mezun olduğu, yine araştırma grubunda yer alan MÖA’larının lisans eğitimine başlama tarihi olarak %45’inin 2022, %21,3’ünün 2021, %33,8’inin 2020 ve öncesi olduğu, katılımcı MÖA’larının %48,8’inin 1.sınıf, %23,8’inin 2.sınıf, %18,8’i 3.sınıf ve %8,8’inin 4.sınıf olduğu ve son olarak bireysel çalgı türleri açısından katılımcı MÖA’larının %27,5’inin piyano, %27,5’inin yaylı çalgılar (keman-viyola-çello), %21,3’ünün telli çalgılar (gitar-bağlama) ve %23,8’inin diğer (flüt-şan-klarnet) çalgı türlerini kullandığı görülmüştür.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim görmekte olan MÖA’ları arasından ulaşılabilen katılımcılara anket uygulaması yapılmış, anket sırasında araştırmaya katılan MÖA’lara demografik bilgileri içeren beş adet, “YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı”nda yer alan piyano derslerine ilişkin beklenti durumlarının saptanması için 14 adet soru yöneltilmiştir. Anketin oluşturulması sırasında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 2022/2023 eğitim öğretim yılında görev yapmakta olan iki profesör ve bir doçent tarafından uzman görüşü alınmıştır. Araştırma için T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu’nun 20.10.2022 tarih ve 17/62 sayılı kararı ile etik onay belgesi alınmıştır. Araştırmaya katılan tüm katılımcılara gönüllü onam formu imzalatılmış ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 80 MÖA’larına anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar (sayı, yüzde) kullanılmıştır. Yapılan istatistiksel inceleme %95 güven aralığı ile analiz edilmiş ve belirlenen 0,05 alfa değeri ile anlamlılığı test edilmiş ve bulgular kısmında tablolar halinde veriler yorumlanması yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye’deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki lisans programlarının incelemesi ve Türkiye’deki Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören MÖA’larının piyano dersine yönelik beklentilerine ilişkin görüşlerinin yer aldığı bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Müzik öğretmeni adaylarının lisans eğitimi süresince verilen piyano eğitimine yönelik beklentileri ile ilgili görüşlerine ilişkin dağılımı (n=80)

MADDELER	Katılmıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%
	1 Müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik olmasını beklerim.	10	12,5	23	28,7	47
2 Müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterli donanımı kazandırmasını beklerim.	12	15,0	19	23,8	49	61,3

Tablo 2'nin devamı

MADDELER	Katılmıyorum		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%
3 İyi bir müzik öğretmeni olmada etkili olmasını beklerim.	10	12,5	19	23,8	51	63,8
4 Müzik öğretmenliği mesleğini sürdürürken yarar sağlamasını beklerim.	14	17,5	13	16,3	53	66,3
5 Öğrencilerin müzikal bilgi ve yeterliğini geliştirmesini beklerim.	15	18,8	14	17,5	51	63,8
6 Diğer alan eğitimi (batı müziği teori ve uygulaması, armoni ve eşikleme, okul müziği dağarı) derslerindeki başarıyı olumlu etkilemesini beklerim.	14	17,5	19	23,8	47	58,8
7 Okul şarkılarına eşlik yapabilmek için gerekli donanımı kazandırmasını beklerim.	15	18,8	18	22,5	47	58,8
8 Barok döneme ait çeşitli eserlerden oluşan bir repertuar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.	9	11,3	45	56,3	26	32,5
9 Klasik döneme ait çeşitli eserlerden oluşan bir repertuar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.	10	12,5	42	52,5	28	35,0
10 Romantik döneme ait çeşitli eserlerden oluşan bir repertuar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.	11	13,8	44	55,0	25	31,3
11 Türk ve dünya bestecilerinden oluşan bir repertuar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.	14	17,5	30	37,5	36	45,0
12 Okul müziği dağarının kullanılmasına yönelik bir repertuar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.	8	10,0	33	41,3	39	48,8
13 Piyano tekniği açısından gereken temel donanımın kazanımı için yeterli olmasını beklerim.	15	18,8	16	20,0	49	61,3
14 Piyano öğretimi açısından okul öncesi ya da yetişkin düzeydeki öğrencilere başlangıç-orta düzeyde piyano dersi verebilmek için yeterli olmasını beklerim.	14	17,5	13	16,3	53	66,3

Araştırmaya katılanların lisans eğitim süresince verilen piyano eğitimine ilişkin görüşlerinin dağılımı Tablo 1'de ayrıntılı bir şekilde yer almıştır. Katılımcıların "Müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik olmasını beklerim." ifadesine %58,8'inin tamamen katıldığı, %28,7'sinin katıldığı, "Müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterli donanımı kazandırmasını beklerim." ifadesine %61,3'ünün tamamen katıldığı, %23,8'inin katıldığı %15'inin ise katılmadığı görülmüştür. "İyi bir müzik öğretmeni olmada etkili olmasını beklerim." ifadesine %63,8'inin tamamen katıldığı, %23,8'inin katıldığı görülürken "Müzik öğretmenliği mesleğini sürdürürken yarar

sağlamasını beklerim.” ifadesine %66,3’ünün tamamen katıldığı, %17,5’inin katılmadığı tespit edilmiştir. “Öğrencilerin müzikal bilgi ve yeterliğini geliştirmesini beklerim.” ifadesine %63,8’i tamamen katılırken seksen kişilik araştırma grubunun %18,8’inin katılmadığı tespit edilmiştir ki bu da 15 kişi gibi yüksek bir rakamı temsil etmektedir. Katılımcıların “Diğer alan eğitimi (batı müziği teori ve uygulaması, armoni ve eşikleme, okul müziği dağarı) derslerindeki başarıyı olumlu etkilemesini beklerim.” ifadesine %58,8’inin tamamen katıldığı, %23,8’inin katıldığı tespit edilirken, “Okul şarkılarına eşlik yapabilmek için gerekli donanımı kazandırmasını beklerim.” ifadesine %58,8’inin tamamen katıldığı, %22,5’inin katıldığı yine %18,8’inin katılmadığı görülmüştür.

Katılımcıların “Barok döneme ait çeşitli eserlerden oluşan bir repertuvar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %56,3’ünün katıldığı, %32,5’inin tamamen katıldığı, “Klasik döneme ait çeşitli eserlerden oluşan bir repertuvar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %52,5’inin katıldığı, %35’inin tamamen katıldığı, “Romantik döneme ait çeşitli eserlerden oluşan bir repertuvar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %55’inin katıldığı, %31,3’ünün tamamen katıldığı görülürken Barok, Klasik ve Romantik dönem repertuvar kazanımlarıyla ilgili sorularda “Tamamen Katılıyorum” seçeneğinden çok “Katılıyorum” seçeneğinin işaretlendiği tespit edilmiştir. Yine repertuvar geliştirme ifadelerinden biri olan “Türk ve dünya bestecilerinden oluşan bir repertuvar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %45’inin tamamen katıldığı, %37,5’inin katıldığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların “Okul müziği dağarının kullanılmasına yönelik bir repertuvar kazanımı için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %48,8’inin tamamen katıldığı, %41,3’ünün katıldığı, “Piyano tekniği açısından gereken temel donanımın kazanımı için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %61,3’ünün tamamen katıldığı, %20’sinin katıldığı, “Piyano öğretimi açısından okul öncesi ya da yetişkin düzeydeki öğrencilere başlangıç-orta düzeyde piyano dersi verebilmek için yeterli olmasını beklerim.” ifadesine %66,3’ünün tamamen katıldığı, %17,5’inin katılmadığı tespit edilmiş, “Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum” seçenekleri beraber ele alındığında bu ifadelerle %80’in üzerinde olumlu ifadelerin seçildiği bulgusuna ulaşılmıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada MÖA’larının lisans eğitimleri süresince almış oldukları piyano eğitimine ilişkin beklenti durumlarının incelenmesi ve konuya yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Buna göre Türkiye’de Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim görmekte olan MÖA’ların görüşlerine başvurulmuştur

Araştırmaya katılan MÖA’larının lisans eğitimi süresince almış oldukları piyano eğitimi değerlendirildiğinde lisans eğitimi süresince verilen piyano eğitiminin “Müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik olma”, “Müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterli donanımı kazandırma”, “İyi bir müzik öğretmeni olmada etkili olma”, “Müzik öğretmenliği mesleğini sürdürürken piyano eğitiminden yarar sağlama”, “Öğrencilerin müzikal bilgi ve yeterliğini geliştirme”, “Diğer alan eğitimi (batı müziği teori ve uygulaması, armoni ve eşikleme, okul müziği dağarı) derslerindeki başarıyı olumlu etkilemesi, “Okul şarkılarına eşlik yapabilmek için gerekli donanımı kazandırma” konularında beklenti düzeylerinin büyük ölçüde yüksek olduğu, belirtilen bu söz konusu ifadelerle çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum” ya da “Katılıyorum” gibi seçeneklerin işaretlendiği sonucu elde edilmiştir. Buna göre, “YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı”nda yer alan piyano dersinin gerek yıl gerekse haftalık ders saati açısından MÖA’ları tarafından yetersiz bulunduğu, bu nedenle

müzik öğretimi açısından gerekli donanımın sağlanması konusunda piyano eğitiminden beklentilerin yüksek olduğu söylenebilir. Gün (2007), yapmış olduğu araştırmada elde edilen bulgulara göre Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki haftalık piyano ders saatlerinin artırılmasını önermiştir. Yücetoker (2019), piyano eğitiminin başlangıç aşamasında öğrencilerin fa anahtarı ile sol anahtarını aynı anda okumaları, okudukları iki müzik partilerini piyanoda çalmaları oldukça zor bir durum olması ve oturuş, duruş, piyanoya uzaklık ve yakınlık, kol duruşu, salt parmak tekniği gibi en temel konuların bile bu öğrenciler için zorluk oluşturması gibi nedenlerle 2018 müzik öğretmenliği lisans programının sadece iki döneminde yer alan piyano eğitiminin ders içerikleri ve öğrenciye kazandırılması gereken davranışlar, bir yıl eğitim süreci için neredeyse imkansız olduğunu belirtmiştir. Ortaya konan bu görüşler araştırmada elde edilen bu bulguyla örtüşmektedir. Lehimler ve Karataş'ın 2019 yılın yapmış oldukları araştırmada ders dışı beklentiler ile ilgili beklentiler için hazırlanmış olan görüşme formuna öğrencilerin piyano ders saati ve ders yılının yetersiz oluşu ile ilgili yorumlarda bulunduğu görülmüştür.

Piyano, gerek çalgı eğitiminde teknik donanım ve repertuarın kazanılması bakımından, gerekse müzik eğitiminde kulak eğitimi, armoni, koro, bireysel ses eğitimi gibi derslerin öğretiminde müzik öğretmenin yetiştirilmesi, ayrıca müzik öğretmenliği mesleği sürdürülürken her tür okul şarkısına eşlik yapabilme, öğrencilere kulak eğitimi ve şarkıların öğretimi sırasında kullanılmak üzere hem sınıf yönetimi hem de yeterli müzik donanımının verilmesi, aynı zamanda küçük öğrencilere piyano öğretimi yapabilme ve bunların dışında müzik derslerinde bir müzik öğretmeni olarak öğrencilerine çalgısıyla zevk eğitimi yapabilecek düzeyde yeterli donanım ve tekniğin kazanılması bakımından müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde son derece önemli bir çalgıdır.

Öneriler

Araştırmada elde edilen bilgiler ışığında;

1. “YÖK 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı”nda yer alan piyano dersleri haftalık ders saati ve süre bakımından artırılması,
2. Piyano eğitimi tüm müzik öğretmeni yetiştirme lisans programları açısından temel çalgı olarak okutulabilir, bireysel çalgısını piyanonun dışında farklı bir çalgı seçen MÖA'larının da lisans eğitimi süresince piyano eğitimi alması sağlanması,
3. Müzik öğretmenliği lisans eğitimi süresince verilebilecek bir piyano eğitiminin kapsamı batı müziği teorisi, armoni, okul müziği eşliği, okul müziği dağıtı gibi bir müzik öğretmeninde olması gereken bilgi ve donanımı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,
4. Piyano derslerine destekleyici olması bakımından armoni ve eşlikleme derslerinin ders içeriklerinin piyano çalgısı ile daha fazla ilişkilendirilerek özellikle okul müziği eşliği alanında piyano ile bütünleşik bir ders içeriği sunulması,
5. Armoni ve Eşlik derslerinin içeriklerine göre piyano derslerinin içeriği de birbirini destekleyici ve bütünleyici bir şekilde tasarlanması,
6. Müzik öğretmenliği lisans eğitimi verilen piyano eğitimi kapsamında piyano öğretim metotları ve yöntemlerini içeren konu ve bilgi dağıtımının ders içeriğinde yer alması sağlanması,

7. Barok, Klasik, Romantik dönemler ve Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden oluşan örneklerin öğretimi sırasında çalışılan etüt ve eserlerin bes-telenme yöntemiyle ilgili teknik, armonik, form ve sol el eşlikleme modelleri üzerine küçük analizler yaptırılmak üzere lisans eğitimi süresince verilen piyano derslerinin içeriği genişletilmesi

şeklinde öneriler sunulabilir.

KAYNAKÇA

- Bulut, D. (2004). “Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenliğinde kullanılabilirliği” *1924-2004 Musiki Muallim Mektebin-den Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, 7-10 Nisan 2004, Isparta. 202-217.
- Gün, E. (2007). Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Dersindeki Başarı Durumları ve Başarılarını Etkileyen Faktörler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Isparta.
- Jelen, B. (2013). “Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar” *Rast Müzikoloji Dergisi*, Cilt 1, s. 258-285.
- Karakaya, İ. (2014). “Bilimsel Araştırma Yöntemleri”. A. Tanrıoğen (ed.). (56-84). Anı Yayıncılık: Ankara.
- Lehimler, E., & Karataş, K. (2020). Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan Piyano Eğitimi Dersine Yönelik Öğretim Elemanı ve Öğrenci Beklentileri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(Müzik Özel Sayısı), 353-365. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.661021>
- Sönmezöz, F. (2006). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Sönmezöz, F. (2022). “Müzik öğretmeni yetiştirme amacı kapsamında verilen piyano eğitimine ilişkin müzik öğretmeni adaylarının görüşleri” *X. Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi Bildiriler Kitabı*, 15-19 Ağustos 2022, Marmaris, s.102-110.
- Şahin S. ve Güven E. (2022). “Müzik öğretmeni adaylarının 2006 ve 2018 lisans programlarında bulunan piyano derslerine yönelik tutum ve görüşlerinin incelenmesi” *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, sayı 53, s. 518-539.
- Tecimer Kasap. B. (2005), “İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi”, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 25, (1), 149-154.
- Tuğcular, E. (1994). Türkiye’de Müzik Öğretmenlerinin Müzik Bölümlerinde Aldıkları Çalgı Eğitiminin Müzik Öğretmenliklerine Yansması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yönetken, H.B. (2001). “Okulda Çalgı Sorunu ve Çalgısal Müzik Etkinlikleri” A. Say, (ed.), *Müzik Eğitimi*, (s.69), Müzik Ansiklopedisi Yayınları 3. Basım: Ankara.
- Yücetoker, İ. (2019). “Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programına Göre Piyano Eğitimi Dersinin Değerlendirilmesi”, *1. Uluslararası Multidisipliner Bilimsel Çalışmalar Kongresi*, 15-17 Mart 2019 Giresun, s.1085-1095.